

Spirituele route Stein

Start- en eindpunt > Archeologiemuseum (Hoppenkampstraat 14a) te Stein.

De route loopt in een 8-vorm. U kunt er dus voor kiezen om één van de twee lussen te lopen of de gehele route.

Duur van de wandeling > korte lus ca. 1,5 uur > lange lus ca. 2 uur

Lengte > korte lus ca 5 km > lange lus ca. 6 km

> Start uw wandeling met de rug naar het museum. U loopt naar links.

Archeologiemuseum Stein

Een museum gewijd aan de voorgeschiedenis van Stein (4500 v. Chr. tot 650 n. Chr.). Het gebouw is, behalve een oudheidkundig museum, tevens een Reservaat dat dient voor de bescherming en het behoud van een - voor Nederland unieke - grafkelder (ca. 2830 v. Chr.), die hier werd gevonden. Hij vormt het middelpunt van het museum en is in ongerepte staat bewaard.

> Aan het einde van de weg gaat u links en de eerste straat weer rechtsaf. U loopt nu op de Kapelbergweg, lichtelijk bergaf. Na een bocht naar rechts ziet u aan uw linkerzijde een kapel.

Kapel 'Maria in de Nood'

Deze zeer druk bezochte devotiekapel was oorspronkelijk gewijd aan de heiligen Richardus en Kilianus en is bekend sinds 1400. Het 'Keereind' was vroeger een zelfstandig rectoraat, maar werd in 1661 verenigd met de parochie Stein. De kapel raakte in verval, maar werd in 1760 geheel in baksteen met speklagen herbouwd. Getuige de ramen aan de beide zijden van het altaar werd de kapel toen toegewijd aan 'Maria in de Nood'.

> Loop rechtdoor tot aan de eerste kruising. Ga daar naar links, verder bergaf de smalle weg in (Scharbergweg). Aan uw rechterzijde ziet u Kasteel Stein.

Kasteel Stein

Dit kasteelcomplex uit de 13e eeuw staat ook wel bekend als het Missiehuis, omdat het van 1922 tot 1996 dienst deed als klooster en opleidingscentrum voor priesters. Van het oudste gedeelte is slechts een imposante ruïne over. Deze is op afspraak, onder leiding van een gids van de Archeologiestichting Stein, te bezoeken. Het voormalige Missiehuis is verbouwd tot een appartementencomplex.

> Neem het tweede pad rechts (door het smeedijzeren poortje) en ga dan linksaf bij de T-splitsing. Na vijftig meter ziet u aan uw linkerzijde de begraafplaats van de paters en zusters die in het missiehuis hebben gewoond. Bij de begraafplaats gaat u rechtsaf richting vijver rond de kasteelruïne.

Pater Antonius Johannes Munsters

Pater Antonius Johannes Munsters m.s.c. (1906-1993) werkte vanuit het seminarie en klooster van Stein. Zijn belangstelling voor het verleden ontleende hij aan de burchruïne van Kasteel Stein, die tot het complex van het Missiehuis behoorde. In de loop van zijn leven heeft hij een grote schat aan historische documenten, waarvan hij er zelf meer dan 300 heeft geschreven, en archeologische vondsten verzameld. Hij was dan ook aanwezig bij de ontdekking van een galerijgraf aan de Hoppenkampstraat. De plek waar nu rondom het graf het Archeologisch museum is gebouwd. Zijn grootste zorg was het behoud van de archeologische collecties na zijn dood. Samen met Pater Munsters is daarom de Archeologiestichting Pater Munsters opgericht en aan deze stichting heeft hij het beheer van alle collecties overgegeven.

> Als u bij de vijver bent aangekomen, loopt u linksaf rondom de vijver. De weg buigt naar rechts om het water heen en deze weg blijft u volgen. Bij het verlaten van het park gaat u een bruggetje over en loopt u rechtsaf langs de oude verdedigingsmuur van het kasteel tot voorbij Brouwerij De Fontein. Bij de driesprong houdt u rechts aan. Na dertig meter gaat u links de trappen omhoog. Bovenaan de trap gaat u rechtdoor (Nieuwstraat).

> De rechtdoorgaande weg buigt na een tijdje naar links (Beelenberg). Volg deze weg tot aan de gemetselde trap. Ga de trap af en ga onderaan rechtsaf en vervolgens het eerste pad linksaf. Steek bij de volgende kruising de weg over en ga het kleine steegje in (Violensteeg). Aan de rechterkant ziet u een kapel. Aan het einde van de steeg gaat u linksaf.

Kapel Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans

Deze Mariakapel dateert uit de 18e eeuw en werd gebruikt als rustaltaar bij de sacramentsprocessie.

Begin deze eeuw stond de kapel bij de Taterstein. In 1929 heeft de eigenaar van de percelen aan de Kelderstraat de kapel afgebroken en opgebouwd op zijn huidige positie. Voor u ziet u een grote steen verschijnen.

Taterstein

De Taterstein is een steen van ongeveer vijfduizend kilo en heeft een oude geschiedenis. Volgens een legende heeft in Stein een volksstam, de 'Teuten' of 'Taters', gewoond. Dit waren de voorzaten van de Bokkenrijders (1745 en 1770). Overdag leefden zij als gewone burgers, maar 's nachts gingen zij op rooftocht. Vóór iedere tocht sprak de leider bij de steen zijn helpers toe, in een geheimtaal: het 'taters'. Hierdoor konden anderen niet op de hoogte komen van hun snode plannen.

> U gaat rechtsaf (Kelderstraat) en blijft deze weg rechtdoor volgen tot aan de kerk aan uw linkerzijde.

Sint Martinuskerk Oud Stein

Deze kerk werd in de eerste helft van de 15e eeuw opgetrokken. De kerk bestaat momenteel alleen nog maar uit het 19e eeuwse driebeukige schip. Na de torenbrand in 2005 werd de kerk gesloten. Samen met het herstellen van de toren is besloten om de Martinuskerk ook een fikse opknapbeurt te geven en tevens een uitzonderlijk orgel te plaatsen. De werkzaamheden duurden vijftien maanden, het resultaat is bijzonder mooi.

> Ga voorbij de kerk rechtsaf de Kerkstraat in en daarna op de T-splitsing links (Houterend). Bij de eerste viersprong slaat u rechtsaf (De Vaart). Rechts ziet u een kruisbeeld.

Kruisbeeld Houterend

In 1902 is dit kruisbeeld bekostigd en geplaatst door de buurtbewoners. Op de onderkant van het kruis ziet u een Mariafiguur staande op een wolk. Dit houdt verband met de katholieke feestdag Maria ten Hemelopneming.

> Bij de volgende kruising gaat u weer rechtsaf (Ganzeweide). Aan de linkerkant ziet u een kapel.

Kapel Bertha Meulenberg

In de begin jaren zestig was Bertha Meulenberg ernstig ziek en de gedachte aan de dood was haar nabij. Ze kreeg contact met de Duitse Therese Neumann, een vrouw met bijzondere gaven, en via haar begon ze met een negendaagse novene. Op de vierde dag hoorde ze vier klopsignalen en kreeg ze de boodschap om een kapel te bouwen. Op de negende dag van haar novene trad plotseling de genezing in. Ze beloofde een kapel te bouwen en deze belofte deed ze gestand. Iedere zondag en op feestdagen wordt er nog een heilige Mis opgedragen en velen vinden er troost en verlichting.

> Bij de volgende T-splitsing houdt u rechts aan. Daarna buigt de weg naar links. Loop bij de viersprong rechtdoor tot aan een klein driehoekig pleintje links midden in de weg. Voor u ziet u twee beelden.

De Besj en de Brikkebekker

Het beeld 'De Brikkebekker' herinnert aan een tijdperk waarin veel Steindenaren de grens overtrokken naar Duitsland om te werken als seizoenarbeiders. De baksteenindustrie in Duitsland werd tussen 1860 en 1940 bevolkt door hele gezinnen uit Stein. Minstens vijf maanden per jaar werkten ze daar onder moeilijke omstandigheden. In de handen houdt de 'Brikkebekker' een steenvorm die voor het maken van de bakstenen gebruikt werd. 'De Besj' is eigenlijk een Steinse naam voor een oude vrouw. De activiteiten die 'de Bèsje' met hun traditionele klederdracht opluisteren, hebben altijd iets te maken met vrolijk samenzijn. Hun klederdracht is uit de tijd tussen 1700 en begin 1900 en is in die tijd weinig veranderd. De kleding werd gedragen tijdens het werken op veld en erf. In het mandje zat altijd iets tegen de honger en de dorst. Stein was een klein dorp dat, buiten de mensen op het kasteel, weinig rijkdom kende. De klederdracht getuigde dan ook van eenvoud en gebruiksvriendelijkheid.

> Bij dit pleintje kunt u kiezen om rechtdoor te lopen, terug naar het startpunt, of linksaf te slaan voor de tweede lus.

> Wilt u terug naar het startpunt?

Loop dan rechtdoor en ga bij de vierde straat rechts (Halstraat). Volg de eerste weg links (Gavarellestraat) tot aan de T-splitsing (Hoppenkampstraat) waar u rechtsaf gaat. Steek bij de kruising recht over en loop door tot aan het Archeologiemuseum.

> Heeft u ervoor gekozen om de tweede lus te lopen?

Ga dan linksaf bij het pleintje met de twee beelden. Steek de volgende kruising over en loop de lange laan (Sanderboutlaan) die volgt helemaal uit. Aan het einde van de weg gaat u rechtsaf (Schinnikstraat). Sla daarna aan het einde van de weg linksaf (Mauritsweg). Loop 150 meter rechtdoor tot de ingang van het Steinerbos (rechts).

Bij de ingang van het Steinerbos ziet u in een nis van de afscheidingsmuur een gefragmenteerd reliëfwerk. Het geheel bestaat uit 12 blokken kunststeen of gietbeton. Het kunstwerk is ontworpen door kunstenaar Eugene Quanjel die in Zuid-Limburg, maar ook daarbuiten een onnavolgbare veelsoortigheid van werken heeft nagelaten. Niet alleen beeldhouwwerken en schilderijen, maar ook bouwwerken, glas-op-glastechniek, interieurs, parken en zelfs praalwagens voor optochten.

Steinerbos

Het Steinerbos gaat terug op een onontgonnen stuk van het oorspronkelijke bos op de Graetheide. Dit bos was eeuwenlang een onderdeel van het jachtgebied van de kasteelheren van Stein. In de vorige eeuw werd het gebied aangekocht door de toenmalige Staatsmijnen en ingericht als park en speeltuin voor de kinderen van de mijnwerkers op de Staatsmijn Maurits te Geleen. Nadien is dit park overgedragen aan de gemeente Stein.

Heemtuin en Boschhook

Bij het IVN kunt u een bezoek brengen aan de heemtuin en de Boschhook. In de Boschhook, waar het IVN Stein een groot deel van haar activiteiten ontplooit, staat het voormalige openluchttheater van het Steinerbos. Om en in dit cultureel erfgoed heeft het IVN Stein een mooie natuur gecreëerd. Zo loopt er een wandelpad om en door de heemtuin, waaraan vele bomen zijn geplant. De heemtuin heeft zo'n driehonderd 'heemplanten', deze zijn geplaatst tussen de voormalige zitplaatsen van het openluchttheater.

> Hier gaat u rechtsaf door de hoofdingang het Steinerbos binnen. U loopt nu rechtdoor. Na 150 meter ziet u rechts het pannenkoekenhuis 'Hole 19' en links het restaurant 'De Zeute Inval' liggen. U blijft nog 50 meter rechtdoor lopen (bord fietspad) tot aan de Y-splitsing. Bij deze splitsing gaat u linksaf. Na 50 meter gaat u een houten bruggetje over (links ligt de roeivijver en rechts de eendenvijver) en hierna gaat u direct rechtsaf. Links van u zijn typische houten huisjes uit het mijnwerkersverleden te zien.

> Op het einde van deze weg gaat u op de T-splitsing linksaf. Na 50 meter komt u uit in de Diependaalstraat. In de Diependaalstraat neemt u de eerste weg links af (Dieterenstraat). Deze loopt u uit tot het einde van de straat. Hier gaat u linksaf (Stadhouderslaan) en meteen daarna rechtsaf (Tilliastraat). Vervolgens neemt u de eerste weg rechtsaf (Toebakstraat).

> Aan het einde van de weg gaat u linksaf, blijf deze weg rechtdoor volgen. U loopt daarbij over een brug van de snelweg. Blijf na de brug rechtdoor lopen en volg aan het einde van de straat een scherpe bocht naar rechts. Daarna neemt u de eerste weg naar rechts (Arnoldenstraat). Ga vervolgens bij de derde kruising naar links (Heisteeg) en bij de eerstvolgende rotonde naar rechts. Sla nu de eerste weg links in (Den Hoekstraat), ga de eerste weg naar rechts en aan het einde van de weg naar links. Weer passeert u een brug over de snelweg.

> U gaat dan direct linksaf het voetpad op (bord voetpad). Na 50 meter komt u op de Hayweghenstraat uit. Aan het einde van het voetpad gaat u linksaf. Na 100 meter maakt de weg een bocht naar rechts (Keerend) hier gaat u bij de tweede straat rechtsaf (Hoppenkampstraat) en na 100 meter bent u weer bij het startpunt (Archeologie Museum) aangekomen.

Spirituele route

